

De veegploeg aan het werk

Jaarverslag 2022

Stichting Straatpastoraat Leiden

Jaarverslag 2022

Stichting Straatpastoraat Leiden

Inhoud en miniatuurtjes:

Femke Post

Henriëtte van den Broek

Beeldmateriaal:

Femke Post

Melle van der Wildt

Henriëtte van den Broek

Eindredactie en vormgeving:

Femke Post

Henriëtte van den Broek

En dat allemaal in 22 uur per week!

Het jaar 2022 is gelukkig zonder problemen verlopen.

Het coronavirus doofde langzamerhand uit, het werk en de vieringen konden weer doorgaan.

Dit Jaarverslag geeft opnieuw een kijkje in de keuken van het straatpastoraat in Leiden. Nu eens met cijfers, waaruit blijkt hoeveel contacten er onderhouden worden in zo'n jaar, in 22 uur per week.

Naast haar werk als straatpastor zette Femke Post zich van 1 februari tot eind 2022 tijdelijk in bij de Diaconie Protestantse gemeente Leiden in De Bakkerij voor het diaconale jongerenproject M25 Leiden/regio, ter vervanging van het zwangerschaps- en ouderschapsverlof van de projectmedewerker.

Femke heeft in Utrecht met veel enthousiasme een drietal cursussen gevolgd en ze werkte mee aan het boek *Ik geloof in jou*, waarin een interview met haar staat.

Ze las het actuele boek *Uitgewoond*, waarvan ze in dit verslag kort de inhoud bespreekt. Dit boek kwam ook aan de orde tijdens het Zinposium van de jubilerende Stichting Straatpastoraat Den Haag, dat ze bijwoonde.

Verder wordt er verslag gedaan van de jaarlijkse Boottocht voor mensen van de maatschappelijke opvang en het traditionele kerstdiner in de Marekerk en maken Berichten uit de media en een paar miniatuurtjes deze uitgave compleet. Tenslotte vindt u in Bijlage 1 een interview met Femke, dat over twee pagina's in het Leidsch Dagblad van 13 augustus stond en in bijla 2 een verslag van het kerstdiner, eveneens in het Leidsch Dagblad.

Henriëtte van den Broek
Secretaris Stichting Straatpastoraat Leiden
Januari 2023

Waar we voor staan:

OOG EN OOR VOOR IEDEREEN

Het Straatpastoraat Leiden geeft aandacht aan mensen die hun dagen en nachten op straat doorbrengen. Dat geldt voor mensen die dakloos zijn, maar ook voor mensen die een thuis missen, snakken naar ruimte, weg van de onrust in hun hoofd, of juist op zoek zijn naar gezelschap.

De straatpastor is aanspreekbaar op grote en kleine zaken. Bij haar kun je je verhaal kwijt. Of het nu alledaagse dingen betreft of de grote vragen van het leven. Gesprekken zijn altijd vertrouwelijk, tenzij iemand zelf aangeeft dat het probleem ook besproken mag worden met anderen.

Soms kan het leven mensen in de problemen brengen of maak je zelf verkeerde keuzes. Niemand hoort op straat te staan en ieder mens heeft recht op aandacht.

Het straatpastoraat wil duidelijk maken dat je als mens niet alleen staat. Dat er iemand is bij wie je aan kunt kloppen met je vragen of gewoon even bij kunt kletsen over dingen die je bezighouden. In die zin heeft de straatpastor wel iets weg van een reisgenoot. Iemand die je onderweg toevallig tegenkomt en met wie je in gesprek raakt. Soms tref je iemand die echt kan luisteren, bij wie je je verhaal kwijt kunt en die je gaandeweg helpt om zelf te ontdekken welke keuzes je wilt maken.

Pastoraat betekent herderschap. Zorg hebben voor de ander. Eigenlijk zijn we allemaal geroepen herder voor elkaar te zijn: 'je broeders of zusters hoeder' heet dat in Bijbelse termen.

Voor het straatpastoraat is het christelijk geloof een bron van inspiratie voor het dagelijks werk, maar we zijn er niet op uit om mensen te bekeren. Dus of je nu christen bent, joods of moslim, hindoe of iemand met een andere of zonder godsdienstige voorkeur, dat is ons om het even. De straatpastor heeft oog en oor voor iedereen.

**Diaconaal Centrum De Bakkerij aan de Oude Rijn in Leiden,
werkplek en uitvalsbasis van de straatpastor**

De straatpastor aan het werk

Pastoraat

Een mooie dag in het leven van de straatpastor

Tijd	Activiteit
9.00 uur	Melden bij de werkmeester in het Sociaal Pension
9.30 uur	Op pad met de veegploeg
11.30 uur	Lunchen in het Sociaal Pension met de bewoners
12.30 uur	Bewoner van het Sociaal Pension bezoeken in haar kamer
13.15 uur	De straat op: • Een rondje lopen op zoek naar mensen uit de aandachtsgroep van het straatpastoraat • Gesprek met een onbekende thuisloze meneer, contact maken en mogelijkheid bieden voor blijvend contact door hem uit te nodigen contact met mij op te nemen • Bekende dakloze man tegenkomen, een kopje koffie voor hem kopen
16.00 uur	Bezoek aan een thuisloze meneer in zijn huis
17.00 uur	Bezoek aan de daklozenopvang in de Nieuwe Energie. Aanwezig zijn, gesprekken voeren met bekende en onbekende aanwezigen en samen met hen eten
19.45 uur	Op weg naar de bus aangesproken worden door een jonge man die bedelt. Een kleine avondmaaltijd voor hem gekocht bij een afhaalrestaurant
20.00 uur	Tijdens het wachten op de bus een bekende dakloze vrouw tegenkomen, kort gesprek met haar gevoerd

Een plekje voor iedereen

Genietend van de zon zitten we samen op een bankje. René heeft een zware dag gehad. Op zijn werk was het niet leuk door een vervelende collega en hij heeft last van zijn voet. We praten hierover en hij vertelt me dat zijn leven eigenlijk helemaal niet zo slecht is. Zijn vader heeft de oorlog meegemaakt en heeft daar vaak over verteld. 'Vergeleken met hem heb ik een goed leven.' René kijkt opeens omhoog naar de zonnige lucht en zegt: 'weet je, ik heb al een paar jaar geen huis, maar dat vind ik helemaal niet erg. Ik heb altijd een plekje gehad om te slapen. En ik heb altijd een huis in de hemel, daar is altijd plekje voor ons allemaal'.

Cijfers van contacten en activiteiten tussen 1 januari en 31 december 2022

In tegenstelling tot in voorgaande verslagen wordt dit keer een beeld geschetst van het werk van de straatpastor aan de hand van cijfers.

Aantal	Contacten en activiteiten
452	telefonische contactmomenten
269	contact via WhatsApp en sms met mensen uit de aandachtsgroep, instanties en collega's
156	individuele afspraken bij mensen thuis, in De Bakkerij, bij hun verblijfplaats buiten of op hun kamer in de daklozenopvang
3	uitvaarten bijgewoond
27	contacten met instanties zoals De Binnenvest, Aemosa (ondersteuning aan hulpvragers vanaf 18 jaar met psychische, psychiatrische en/of verslavingsproblemen), de Diaconie in De Bakkerij en het Inloophuis Psychiatrie
3	meelopen met de veegploeg van Visie-R om de contacten met de deelnemers op te bouwen en/of te versterken
1	keer de jaarlijkse boottocht georganiseerd en begeleid
10	contacten met predikanten en (straat)pastores
1	bezoek aan Protestantse Gemeente De Ark in Reeuwijk om te vertellen over het werk van het straatpastoraat
11	vieringen in De Bakkerij georganiseerd en geleid
72	wandelingen door de stad, de parken en het stationsgebied om mensen uit de aandachtsgroep te treffen
2	aanvragen bij Stichting Urgente Noden Leiden voor mensen uit de aandachtsgroep
6	contactmomenten met stagiaires over het werk van het straatpastoraat
9	keer aanwezig bij het uitdelen van maaltijden aan dak- en thuislozen bij Stadsbouwhuis
97	bezoeken aan de locaties van de maatschappelijk opvang van Stichting De Binnenvest
31	bezoeken aan het Inloophuis Psychiatrie
9	bezoeken aan het Zelfregie Centrum
2	LOND-overleg, landelijk overleg van straatpastoraat
1	maal het Zinposium van het Haagse straatpastoraat bijgewoond
2	bezoeken aan mensen in het ziekenhuis
1	deelname aan het Von Munchausen overleg
1	opening respijthuis Lumen bijgewoond
1	keer het jaarlijkse kerstdiner georganiseerd en begeleid

Vieringen

De vieringen voor de doelgroep in 2022 konden gelukkig weer allemaal doorgaan. En dat was best even wennen na alle afgelaste vieringen in het afgelopen jaar. In het begin was het nog wat onwennig om elkaar weer te ontmoeten en zelfs wat dicht bij elkaar te kunnen zitten, maar het voelde al snel weer vertrouwd.

In de vieringen van dit jaar staat het evangelie van Mattheüs centraal. Iedere maand lezen we een deel van dit evangelie en gaan we hierover in gesprek aan de hand van een aantal vragen. Vragen over onze mening over de lezing, onze interpretatie ervan of onze ervaring met een soortgelijke situatie. Vanuit deze vragen komt het gesprek op gang over de lezing, maar vaak ook over hun eigen leven. Een ander belangrijk onderdeel van de vieringen is het gebed. Na de opening van het gebed mag iedere aanwezige bidden voor wat in zijn of haar leven belangrijk is. Daarna krijgt iedereen de gelegenheid om kaarsen aan te steken om het gebed kracht bij te zetten. Tijdens de viering zingen we drie liederen die door de twee pianisten worden begeleid.

Na afloop van de viering gaan we allemaal aan tafel om onder het genot van een kopje koffie en iets lekkers na te praten over de viering. De koffie, het opbouwen van de ruimte en het opruimen na afloop van de viering wordt verzorgd door twee of drie vaste vrijwilligers.

Paasviering 17 April

De Paasviering was een bijzondere viering, niet alleen omdat we een belangrijke feestdag vierden, maar ook door de aanwezigen die de viering altijd kleur geven.

Vandaag is er een bijzondere gast, Sam loopt in de parochie stage voor zijn opleiding tot geestelijk begeleider. Omdat hij geïnteresseerd is in het werk van het straatpastoraat woont hij de viering bij. Na het aansteken van de Paaskaars, het openingsgebed en het openingslied is het moment daar om het Paasevangelie te lezen. Ik vraag de groep wie vandaag wil lezen. Karina steekt meteen haar hand op. Ze kijkt eerst naar Peter, “Vind jij het goed als ik vandaag lees?” Peter is onze vaste lezer, maar hij deelt deze taak vandaag graag met Karina.

Daarna bespreken we de lezing aan de hand van een aantal vragen. We zijn met elkaar in gesprek als ik zie dat naast mij Peter in slaap is gevallen. De rest van de groep ziet het, maar niemand vindt het een probleem.

Dan komt Irma binnen, ze is te laat omdat ze onderweg fietspech heeft gehad. Als ze op haar plek zit, vat ik samen met de groep de viering voor haar samen zodat ze bij ons kan aansluiten. Nu de groep compleet is, zetten we ons gesprek voort. Na de bespreking van de tekst sluiten we de viering af met een gebed, het aansteken van kaarsen en het zingen van het slotlied.

Bij het opstaan vraagt Karina hoe het met Theo gaat. Hij was een vaste bezoeker van de vieringen, maar we hebben hem al een tijdje niet gezien. Als zoiets gebeurt, is de rest van de groep altijd ongerust. Ik vertel hen dat ik contact heb met Theo en dat het goed met hem gaat. We lopen samen naar de keuken om samen koffie te drinken en te genieten van de door een vrijwilliger meegenomen Paasstol.

Tijdens de vakantie van Femke Post leidde geestelijk verzorger Tomas van Driel de viering van 26 juni

Stagiaire voor één dag

Een onderdeel van het leven van verschillende dak- en thuislozen is het werk bij de veegploeg. Dit is een groep mannen en vrouwen die dagelijks de stad doorkruisen om vuil op te rapen. Een taak die ze heel serieus nemen en waar ze veel voldoening uit halen omdat ze iets kunnen betekenen voor de stad.

Op een zonnige ochtend meld ik me bij de werkmeester om een ochtend met de groep mee te lopen. Meteen rijst er geroezemoes op uit de groep. ‘Ga je mee?’ ‘Wat leuk dat je meegaat! Dat doen anderen niet’ ‘Je moet wel goed je best doen hè! Ik ga op je letten. Je bent onze stagiaire, dus je moet extra goed je best doen’. Een leuk welkom voor mij door mijn nieuwe collega’s.

Met onze knijpers en vuilniszakken in de hand gaan we de straat op. Tijdens onze wandeling gaan we op zoek naar zwerfvuil. Voor mij is dit een fijne gelegenheid om met de mensen te praten. Naast elkaar lopen en een taak uitvoeren en ondertussen een gesprek voeren is veel aangenamer en vrijblijvender dan op een stoel tegenover elkaar zitten. Daarom is dit een mooie manier om het contact met de mensen op te bouwen. Als ze

willen praten, kan dat. Willen ze niet praten dan is dat ook prima en kunnen we ons op het afval focussen. Ook zorgt het samen uitvoeren van de taak voor een gevoel van gelijkheid. Ik werk met hen mee, dit zorgt voor gelijkheid tussen ons. Tijdens het lopen verplaats ik mezelf door de groep en probeer tijdens het lopen met iedereen een gesprekje te voeren.

Als het tijd is voor pauze, stoppen we om op een muurtje te zitten en een kopje koffie te drinken met een koekje erbij. Dan lopen we verder. De deelnemers zijn duidelijk erg trots op hun werk. Steeds hoor ik iemand zeggen dat hij weer iets groots gevonden heeft of dat zijn vuilniszak heel vol zit. Ze halen er duidelijk voldoening uit. Na twee uur zijn we terug bij ons startpunt. Mijn stagebegeleiders vertellen me dat ik het vandaag goed gedaan heb. Ze zijn tevreden over mijn werk.

Ik kijk tevreden terug op deze ochtend. We hebben goede gesprekken gevoerd en ik heb de leden van de veegploeg weer wat beter leren kennen!

De attributen van de veegploeg

Uitvaarten

In 2022 woonde ik drie uitvaarten bij.

In maart overleed Edward. Hij woonde tussen 2017 en 2020 in de daklozenopvang. Tijdens zijn verblijf hier sprak ik hem regelmatig. We spraken over zijn Joodse achtergrond, zijn leven voordat hij dakloos werd en zijn leven op dat moment. Door lichamelijke problemen verhuisde hij naar een aangepaste opvang in Den Haag. Toen hij daar overleed werd ik daar door een medewerker van Stichting De Binnenvest op gewezen en kon ik aanwezig zijn bij zijn uitvaart.

In oktober overleed Latief. Een bewoner van de daklozenopvang. Hij was lang ziek en werd verzorgd in de opvang. In de laatste dagen van zijn leven was er altijd iemand bij hem. Familieleden en medewerkers losten elkaar af zodat hij niet alleen zou hoeven sterven. Ook ik werd hiervoor gevraagd, maar in de nacht voorafgaand aan mijn moment om bij hem te zijn, overleed hij. Ook bij zijn uitvaart was ik aanwezig.

In november overleed Martijn onverwacht, hij verbleef buiten. Zijn overlijden veroorzaakte veel verdriet bij zijn mede-daklozen. Op de dag van zijn overlijden werd ik door een mede-dakloze op de hoogte gebracht van de gebeurtenis. De volgende dag was ik aanwezig in de opvang en buiten om steun te bieden aan de mensen in zijn netwerk. Veel mensen waren erg aangedaan en waren blij dat ze een luisterend oor vonden om hun verdriet, boosheid en ongeloof te delen. Ook bij de uitvaart was ik aanwezig. Zowel om hem een laatste eer te bewijzen als om zijn dierbaren te steunen.

In December overleed Pieter. Hij verbleef in 2019 een paar maanden in de daklozenopvang. Toen hij een huis kreeg, verloren we elkaar uit het oog. Toen hij in 2022 weer in de daklozenopvang verscheen paktten we de draad van ons contact weer op. Pieter was een graag geziene persoon in de opvang. Hij werd in besloten kring begraven.

De jaarlijkse boottocht

Regen, wind, bewolking en 16 graden was ons voorspeld. Een stralend zonnetje, weinig wind en 21 graden werd ons gegeven voor onze traditionele boottocht die georganiseerd werd in samenwerking met M25 Leiden. En zo voeren we op vrijdag 10 juni onder een stralend zonnetje een leuke middag tegemoet.

Met in totaal 66 mensen was de boot van boven tot beneden goed gevuld. Veel mensen zaten beneden, anderen genoten van de zon op het dek. Aan alle tafels werd gezellig gepraat, mensen genoten van het uitzicht en keken naar de prachtige omgeving.

's Middags werd er een lunch verzorgd. Na een kort moment van stilte konden de aanwezigen kiezen uit soep, verschillende broodjes en warme snacks. Na de lunch voer de boot terug richting Leiden.

Het was een gezellig dag met heerlijk weer. De mensen hebben weer enorm genoten!

Eindelijk mijn groepje gevonden

‘Mag ik naast jou zitten?’ Ik kijk op naar een vrouw in het gangpad van de bus. We vertrekken vanaf de boot na onze jaarlijkse boottocht. ‘Natuurlijk’ zeg ik. Ze stelt zich aan me voor: ‘Ik ben Dorien. Oh jij bent de straatpastor hè! Wat leuk dat ik naast de straatpastor zit!’ We raken aan de praat terwijl de bus vertrekt. Ze vertelt me dat ze al jaren op zoek is naar een plek in een geloofsgemeenschap. Ze heeft een aantal kerken uitgeprobeerd en heeft ook in een kerkkoor gezongen. Maar steeds ging ze daar weg omdat ze niet geaccepteerd werd door de anderen. ‘Dat kwam omdat ik wat psychische problemen gehad heb. Daardoor moesten ze zich aan mij aanpassen of ik aan hen. Dat was lastig voor ons allemaal.’

Maar op de boot heeft ze zich gerealiseerd dat ze zich in deze groep met dak- en thuislozen en mensen met psychische problemen thuis voelt. ‘Dit zijn mijn mensen, hier kan ik mezelf zijn’. Ik nodig haar uit voor de aanstaande viering en ze komt. Ze is stil, maar vertelt me achteraf dat ze zich goed voelt in de groep, ze heeft een plekje gevonden in de groep. Vanaf dan bezoek ik haar regelmatig bij haar thuis en bezoekt ze de vieringen iedere maand.

Bij een van de vieringen komt ze ietwat beduusd binnen. Tijdens het gebed, waarbij iedereen hardop mag bidden voor wat ze maar willen, bidt ze voor een overledene die dicht bij haar stond. Ze heeft net gehoord dat hij overleden is. Na de viering vertelt ze me dat ze erg blij is dat er een viering was zodat ze meteen haar gevoelens kon delen en wat afleiding had.

Ook bij de Paasviering is Dorien van de partij. Ze heeft me eerder verteld dat ze Pasen de laatste jaren moeilijk vindt omdat er wat dingen veranderd zijn. Vroeger keek ze altijd naar de RKK omroep, met de programma’s die daar in de aanloop naar Pasen werden uitgezonden, begon voor haar de Paastijd. Nu mist ze dit en is het een lastige tijd geworden voor haar. Na afloop van de viering vertelt ze me dat ze erg blij is dat ze vandaag een viering kon bijwonen. Tijdens de lastige dagen in aanloop naar Pasen heeft ze zich verheugd op deze viering en dat heeft de dagen gemakkelijker gemaakt.

De straatpastor duikt in de boeken

Drie cursussen

In de maanden mei en juni heb ik twee cursussen gevolgd aan de Academie voor Geesteswetenschappen in Utrecht en in het najaar een via Stichting Contextueel Bijbellezen.

Cursus 1: Wat heeft het allemaal voor zin? (12 mei-9 juni 2022)

Het doel van deze cursus was om kennis te maken met de Logotherapie van psychiater Viktor Frankl en hoe hij tegen de mens aankijkt in zijn zoektocht naar de betekenis in het leven. Er wordt geleerd om een zingevingscrisis te herkennen en mensen hierbij te ondersteunen. Dit is een mooie aansluiting op mijn opleiding tot geestelijk verzorger. Zingeving is een belangrijk thema in deze opleiding en ook in het werk van een straatpastor. De cursus is een aanvulling op deze kennis. Hierdoor kan ik een zingevingscrisis bij de mensen uit de aandachtsgroep beter herkennen en hen hier beter bij ondersteunen.

Cursus 2: Het numineuze (31 mei-21 jun 2022i)

De term numineus verwijst naar een effect dat onafhankelijk van de bewuste wil optreedt. Numineuze ervaringen zijn ervaringen die ter plekke zin geven aan het bestaan. De ervaringen verwijzen niet naar iets anders of naar geloof, ze zijn er gewoon. De cursus had als doel de numineuze ervaring ('moment of being') te herkennen en te achterhalen welke rol de ervaringen spelen in ons leven.

Er werd geleerd om mensen bij te staan in de bewustwording van deze 'moments of being', de momenten die onverwacht zin geven aan het bestaan. Deze bewustwording kan mensen helpen om zingeving te vinden doordat het belang van (een deel van) het leven zichtbaar wordt. Dit sluit aan bij bovengenoemde cursus 1 en mijn opleiding.

Cursus 3: Contextueel Bijbellezen (31 oktober-1 november)

De training gaf een introductie in de methode van het contextueel Bijbellezen. Hierin is het doel de teksten tot leven te laten komen en relevant te worden voor het leven van alledag. In de training maakte ik kennis met een manier van Bijbellezen in groepen die helpt om de tekst dichter bij mensen te brengen en waarmee het gesprek over hun eigen levenservaring en de Bijbeltekst gevoerd wordt. Deze kennis draagt bij aan de invulling van de maandelijkse vieringen waarin we in gesprek gaan over een Bijbeltekst.

Zo begonnen we ook

'Zo begonnen we ook' zegt ze terwijl ze me van over haar lege bord aankijkt. Dat begin was zo'n drie jaar geleden in de daklozenopvang. Op een koude avond zag ik Sara in de daklozenopvang in de rij voor het avondeten. Omdat ik haar nog niet kende, liep ik met mijn bord eten naar haar tafel en vroeg of ik bij haar en haar partner aan mocht schuiven. Dat mocht, maar toen ik haar vertelde dat ik van het straatpastoraat ben, vertelde ze me dat ze geen behoefte aan had aan iemand van de kerk. 'Prima', zei ik, 'maar mag ik dan wel hier zitten om te eten?'. Dat mocht. We raakten in gesprek over van alles en nog wat. Sara en Nick vertelden over hun verleden, hun tijd in een andere daklozenopvang, hoe ze terecht zijn gekomen in deze opvang en over hun doelen voor de komende tijd. Zo zijn we anderhalf uur in gesprek.

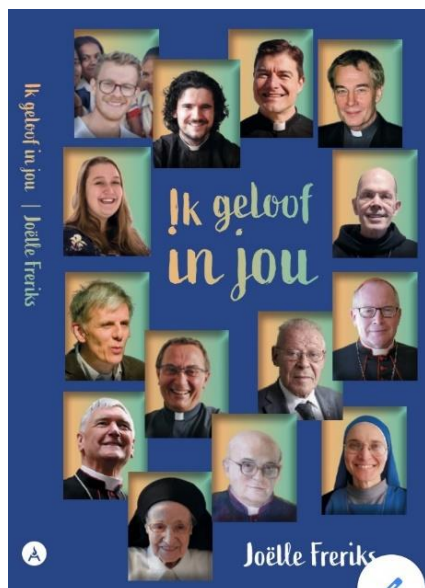
In de maanden die volgen zie ik het stel bijna wekelijks in de daklozenopvang. Vaak praten we even over de ontwikkelingen in hun proces, soms groeten we elkaar alleen. Dan komt er goed nieuws: het stel mag hun intrek nemen in een tijdelijke woning. Hier komen ze samen met een aantal andere ex-daklozen in een rijtje huizen te wonen, allemaal in hun eigen huis. Ook hier bezoek ik hen regelmatig. Na een tijdje verhuizen ze naar een vaste woning en trouwen ze. Als gelukkig getrouwd stel wonen ze nu in een appartement dat prachtig is ingericht. Nog steeds bezoek ik hen ongeveer eens per maand en hebben we soms telefonisch contact.

Halverwege 2022 maken we een afspraak die toevallig rond etenstijd is. 'Dan eet je toch gewoon mee!' zegt Sara spontaan. Die uitnodiging waardeer ik erg, dit overkomt me niet vaak. Tijdens het eten praten we over het nieuwe vrijwilligerswerk van Nick, Sara's gezondheid en over de vakantie waarvan ze net terug zijn gekomen. Als je deze mensen zo ziet zitten in hun huis en hen hoort praten over hun leven zou je niet kunnen vermoeden dat ze een paar jaar geleden nog dakloos waren. Ze hebben hun leven weer helemaal op de rit.

Als we klaar zijn met eten kijkt Sara me opeens aan en glimlacht ze 'zo begonnen we ook, weet je nog?'.
Sara en Nick

Twee boeken en een jubileum

Boek: *Ik geloof in jou*

Gewone mensen worden bijzonder als ze in hun leven zoiets als roeping ervaren. Bijzondere mensen blijken tegelijk ook heel gewoon te zijn, want roeping is iets voor iedereen. In dit boek brengt Joëlle Freriks levensverhalen bij elkaar van meer en minder

bekende mensen. Allemaal hebben ze dit met elkaar gemeen dat hun leven een bepaalde richting is opgegaan omdat ze een ervaring hadden die wij doorgaans roeping noemen. De kracht van de interviews is de ontwapenende echtheid. Je wordt de mens achter de naam en achter de functie gewaar. Ook wordt duidelijk dat als God in je leven meedoet of andersom als jij met God meedoet, je wel je eigen leven leidt, maar dat God er tegelijk ook aanwijsbaar de hand in heeft. Dat geldt voor de mooie en voor de moeilijke momenten.

De titel van dit boekje: 'Ik geloof in jou' kan op meer manieren gelezen worden: mensen kunnen dit tegen elkaar zeggen, maar je kunt ook ervaren dat God dit tegen jou zegt. Dat mensen elkaar geloof en vertrouwen geven is van groot belang, nog dieper gaat het als God je zegt: 'Ik geloof in jou'.

In het boekje een aantal interviews, onder andere met straatpastor Femke Post.

De opbrengst € 870,- kwam ten goede aan het Leidse Straatpastoraat.

Boek: *Uitgewoond*

In het boek *Uitgewoond* (2022) schetst Cody Hochstenbach de situatie op de huizenmarkt. De problemen die hier spelen, de oorzaken daarvan en de mogelijke oplossingen. De problemen op de huizenmarkt raken veel mensen; het ergst de mensen die dakloos raken door de woningtekorten en de te dure beschikbare woningen. Maar ook mensen die langer bij hun ouders blijven wonen, mensen die afhankelijk zijn van (te) dure huurhuizen en mensen die hun huis ontgroeien maar niet kunnen doorstromen door de krapte en de woningtekorten. Kortom, dit probleem raakt een groot deel van onze samenleving.

In de komende alinea's een samenvatting van wat er geschreven wordt over dak- en thuislozen en relevante onderwerpen met betrekking tot deze groep.

“Nederland kent op dit moment zo’n 100000 dak- en thuisloze mensen. Dit is onacceptabel want het recht op huisvesting is vastgelegd in de Nederlandse grondwet. ‘Bevordering van voldoende woonelegenheden is voorwerp van zorg der overheid’. Er is sprake van een persoonlijke wooncrisis wanneer deze rechten geschonden worden” (Pag. 14,15) “Het recht op huisvesting gaat om het recht op een betaalbare, passende, gezonde, zekere en veilige woonplek.” (Pag. 17). Die wordt nu door de overheid niet geboden. Dit is niet alleen een probleem voor de dak- en thuislozen en woningzoekenden, maar ook voor de economie. “Een betaalbare woningmarkt is goed voor de economie. Wanneer de woonlasten lager zijn, houden mensen meer geld over om direct in de lokale economie te steken en dat verhoogt de algehele welvaart. Vooral voor mensen met een lager inkomen is dit van wezenlijk belang: een hogere huur betekent minder geld voor gezonde voeding, vervoer of schoolreisjes.” (Pag. 20).

Hochstenbach schrijft dat het stigma dat aan dakloosheid kleeft gevaarlijk is. “Dakloosheid roept bij velen de associatie op van dronken, verslaafde, verwarde, onaangepaste en luie mannen die weigeren

om iets van hun leven te maken. Dakloze mensen zouden inferieur zijn en het niet eens verdienen geholpen te worden. De overheersende mening is dat in Nederland de kansen voor het oprapen liggen en dat mensen dakloosheid of problemen aan zichzelf te danken hebben.” (Pag. 31). Hiermee ontstaat het risico dat mensen zonder dit probleem neerkijken op dak- en thuisloze mensen. Dat maakt dat ze minder begrip hebben voor deze mensen en de problemen waar ze tegenaan lopen.

Zo ook de handhaving: “Dakloze mensen krijgen boetes als ze buiten slapen, als ze zich ergens te lang ophouden of als ze wildplassen. Die boetes gelden natuurlijk voor iedereen, maar dakloze mensen hebben geen keus. Die boetes kunnen ze vervolgens niet betalen waardoor ze alleen maar dieper in de problemen raken. Het is het criminaliseren van dakloosheid.” (Pag. 43)

“Herstel begint met een huis, was begin 2020 het advies van de Raad voor Volksgezondheid en Samenleving. De basisgedachte is simpel: een plek om te wonen moet het startpunt zijn van het hersteltraject.” (Pag. 44). Maar zo simpel is het natuurlijk niet, want dan zou dit probleem niet bestaan.

Dit komt voornamelijk door de verdeeldheid op de woningmarkt met betrekking tot huurwoningen. Bouwgrond is duur. Dit geldt zowel voor projectontwikkelaars, als gemeenten en woningcorporaties.

“Degenen die het meest aan de huizen kunnen verdienen zijn de projectontwikkelaars omdat zij bouwen voor het hogere segment. Deze huurprijzen zijn voor veel mensen te duur.” (Pag. 229).

Hierdoor vissen woningcorporaties die goedkope huurhuizen willen ontwikkelen op twee manieren achter het net. De grond wordt verkocht aan projectontwikkelaars omdat zij meer geld kunnen bieden voor de grond, en er blijft steeds minder grond over om betaalbare woningen op te bouwen. Uiteindelijk pleit Hochstenbach voor genoeg betaalbare woningen. Dit kan verwezenlijkt worden door het voor corporaties en gemeenten makkelijker en goedkoper te maken om sociale woningbouw te verwezenlijken en de huren laag genoeg te houden. Maar “Zolang huizen beleggingsobjecten blijven, is de grond voor betaalbare huizen vol en zijn huizen te duur. Dus enkel bouwen is niet de oplossing.” (Pag. 269).

Jubileum: Zinposium

t.g.v. het 20-jarig bestaan van de Stichting Straatpastoraat Den Haag, met het thema ‘Zin in wonen’. De schrijver van het boek ‘Uitgewoond’ besprak de politieke kant van de woningnood; scheidend straatpastor Klaas Koffeman vertelde over zijn ervaringen met dakloze mensen en wat het voor hen betekent geen huis te hebben.

Kerstmis

Gelukkig weer een echt kerstdiner!

Een lekker warme kerk

Het was nog een beetje spannend, corona was niet helemaal weg.... maar na twee jaren van bakjes eten uitdelen buiten bij het Stadsbouwhuis en in de opvang (2020) en binnen in de Marekerk (2021), zat op woensdag 21 december 2022 de lekker warme Marekerk weer vol met 200 dak- en thuislozen. Het kerstdiner kon gelukkig doorgaan!

M25 en vele vrijwilligers

Voor die tijd was er hard gewerkt: de jongeren van het diaconale jongerenproject M25Leiden/regio, dit jaar 7 leerlingen van het Stedelijk Gymnasium in de knalgele T-shirts, waren druk geweest met de voorbereidingen. Fondsen aanschrijven en plannen maken. Op de dag zelf de kerk versieren en alles klaar zetten voor het eten. Samen met vele vrijwilligers van het Straatpastoraat en de Marekerk.

Naar binnen

Om 17.15 uur gingen de deuren open. Een gestage stroom van bezoekers kwam binnen. Met een armzwaai of een luide groet, met een kerstmuts op, wat bedremmeld of uitbundig, op een scootmobiel of met een hond.... allemaal zochten ze een plekje aan een van de 13 feestelijk gedekte tafels. Het Amsterdamse koor De Straatklinkers installeerde zich op zijn vaste plek en begon kerstliedjes te zingen. Het eten, van restaurant Woo Ping, werd binnengebracht en een legertje 'opscheppers' stond klaar achter de bakken.

Vanaf de kansel heette straatpastor Femke Post de gasten welkom, waarna ze het kerstevangelie voorlas en dominee Ton Jacobs van de Marekerk het Onze Vader bad.

Oosterse gerechten

Zoals altijd werden de gasten aan tafel bediend: de vrijwilligers en de jongeren van M25 liepen in een lange rij langs de ploeg die de borden vol schepte met heerlijk oosterse gerechten. Het eten viel in de smaak, zodat voor velen een tweede bordje gehaald werd! Nadat ook de vrijwilligers gegeten hadden werd wat er over was in bakjes aan de gasten meegegeven voor thuis. Als toetje kreeg iedereen een zakje met een sinaasappel en wat lekkers mee naar huis.

Cadeautasjes, sjaals en shampoo

Aan het eind van de gezellige en geanimeerde maaltijd stond er cadeautasjes klaar, met voor de rokers een pakje shag en voor anderen een bon van een supermarkt. Er waren ook via Facebook ingezamelde warme sjaals en verzorgingsproducten, waarvoor leerlingen van het Leonardo College actie gevoerd hadden.

Met een ‘bedankt hoor, het was lekker’ of ‘tot volgend jaar’ gingen de gasten naar buiten, hopelijk een beetje warme kerst tegemoet.

De beveiligers en de EHBO-ers hadden de hele avond niets te doen...alleen twee honden wilden elkaar hard blaffend in de haren vliegen....

Straatpastor Femke Post en projectmedewerker Carijn Westeneng van M25Leiden/regio waren blij dat het kerstdiner dit jaar weer in zijn traditionele vorm door was gegaan.

Het kerstdiner werd mede mogelijk gemaakt door Stichting UTOPA, Gemeente Leiden, Stichting Passiebloem, Fonds 1818, Leidsche Maatschappij van Weldadigheid, Eigenwijsfonds, H. L. Druckerfonds, een aantal diaconieën en de hulp van M25Leiden/ regio en vele vrijwilligers.

Tweede Kerstdag

Kerstviering

Op Tweede Kerstdag vond onze kerstviering plaats. We lazen tijdens de viering het kerstverhaal zoals dat in “Lucas” staat en gingen daarover in gesprek aan de hand van vragen zoals “We lezen ieder jaar hetzelfde verhaal, is er dit jaar iets dat je anders opvalt dan andere jaren in dit verhaal?”, “Met wie in het verhaal identificeer je jezelf?” en “De engel zegt: ‘wees niet bang’, zijn er dingen in het leven waar jij bang voor bent?”. Vooral die laatste vraag riep veel antwoorden op. Mensen vertelden eerlijk over hun angsten voor bijvoorbeeld afhankelijk worden van anderen, lichamelijk lijden en de dood. Hierop volgde een gesprek over hoe we met deze angsten om kunnen gaan en welke handvatten de Bijbel en God ons hiervoor geven. We merkten dat de Bijbel ons troost kan bieden doordat ons verteld wordt over het paradijs. Maar ook dat teksten uit de Bijbel het juist lastiger maken om berusting te vinden omdat er ook over en strenge en straffende God gesproken wordt. Na dit serieuze gesprek was het lastig om door te gaan naar het volgende punt van de liturgie: een kerstlied. Vrijwilliger Niels merkte op dat de geboorte van Jezus een vrolijke gebeurtenis was en dat die ons gegeven is zodat we de lasten van het leven beter kunnen dragen. Hierdoor konden we de emoties van het gesprek in dit perspectief zien en de overstap naar het lied maken. Daarnaast werd er gebeden, zongen we kerstliederen en staken we kaarsen aan.

Daarna was het tijd voor koffie met kerststol. Tijdens de koffie werd er nog nagepraat over de dienst maar werd er ook gepraat over de afgelopen kerstdagen en de activiteiten die de mensen nog gingen ondernemen op deze laatste kerstdag. Met een vrolijk ‘Tot volgend jaar!’ namen we afscheid van elkaar.

Bezoek aan het Sociaal Pension

Na afloop van de viering bezocht ik het Sociaal Pension. Dit is een daklozenopvang waar 28 mensen verblijven die wat meer specialistische zorg nodig hebben. Hier was ik door een groepswerker uitgenodigd om aanwezig te zijn bij hun kerstmaaltijd.

Voor de bewoners werd een uitgebreide maaltijd met kip rollade en zelfs een toetje bereid. Ze lieten deze bijzondere maaltijd niet aan zich voorbij gaan. Vaak eten de bewoners in hun kamers, maar nu namen veel van hen plaats in de eetzaal. Hier schoof ik bij hen aan en hadden we gesprekken over de voorbije kerstdagen, het kerstdiner en hun belevenissen van de afgelopen tijd. Het is altijd leuk om mensen in een iets andere setting dan normaal te spreken, zo komen er altijd andere onderwerpen op tafel. Het was voor de bewoners wel even wennen dat ik er in de avond was. ‘Hey! Jij bent hier in de avond! Omdat het feest is?’ zei een bewoner toen hij me zag. Normaal gezien bezoek ik deze opvang op de dinsdagmiddag, dus een bezoek op de maandagavond was een uitzondering. Na de maaltijd bezocht ik nog een zieke man op zijn kamer.

Berichten uit de media

****Daklozen Binnenvest al sinds kerst in quarantaine**

Zesenvertig bewoners van de daklozenopvang Nieuwe Energie zitten sinds de kerstdagen in quarantaine. Bij elke testronde dienen zich nieuwe besmettingen aan. De medewerkers zijn vooral blij met de hulp vanuit de GGD, van testen tot boosterprik. De mensen die zich niet willen laten testen worden met een speciale taxi naar het Coronadorp in Den Haag gebracht.

Leidsch Dagblad, 8 januari 2022

*****Ik wil weer een leven opbouwen**

Na 30 jaar voor een woningbouwvereniging gewerkt te hebben is Marc dakloos en leidt hij een zwervend bestaan. Uit bittere noodzaak bivakkeert hij in een hotel dat door de gemeente Den Haag tijdelijk ingericht is als daklozenopvang. Door ziekte, een burn-out en een hersenbloeding, belandde hij in een vechtscheiding, mocht zijn kinderen niet meer zien en raakte hij zijn baan kwijt. Hij moest het huis uit en noemt zich zelf economisch dakloos. Hij sliep bij vrienden, huurde een vakantiehuisje en sliep in zijn auto. Hij bleef toch anderen helpen en richtte de Facebookgroep ‘Ook wij willen een huis’ op. Dat moet een zwartboek opleveren dat hij aan het kabinet wil aanbieden. Hij werkt ook aan een plan voor een scheidingshuis. Hij droomt intussen van een huis groot genoeg voor hem en zijn kinderen: dan kan ik weer een leven opbouwen.

Trouw, 29 januari 2022

****Kinderen dakloos door strikt beleid voor alleenstaande ouders**

Alleenstaande ouders en hun kinderen krijgen in veel gemeenten geen voorrang op een sociale huurwoning. Ook hebben ze geen toegang tot de maatschappelijke opvang, waardoor een groeiende groep ouders met kinderen na een scheiding tussen wal en schip raakt en dakloos wordt. Scheidingen blijken een van de drie belangrijkste oorzaken van dakloosheid te zijn.

Trouw, 4 februari 2022

****Sociale huurmarkt loopt vast**

De sociale huurwoningmarkt loopt vast, constateert de Autoriteit woningcorporaties (Aw) in haar laatste Staat van de corporatiesector. Het aantal huurders dat kon intrekken in een sociale huurwoning daalde van ruim 210.000 in 2015 naar krap 180.000 in 2020. Dat komt omdat het aantal goedkope huurwoningen daalde en koopwoningen duurder werden, zodat de doorstroming stagneerde.

De woningbouwcorporaties willen wel nieuwe huizen bouwen, maar dat lukt onvoldoende. De Aw suggereert dat gemeenten moeten helpen met meer toegang tot betaalbare bouwkavels.

Minister De Jonge schreef in een brief aan de Tweede Kamer te verwachten dat het aantal sociale huurwoningen komende jaren groeit. De Aw geeft verwacht dat het de corporaties niet lukt de beoogde 25.000 nieuwe woningen per jaar te bouwen. Dat de grote woningnood grote nadelige gevolgen heeft voor jongeren en statushouders, maar zeker ook voor daklozen, laat zich raden.

Binnenlands bestuur, 1 maart 2022

****Economisch daklozen onterecht gezien als zelfredzaam door gemeentes**

Daklozenorganisaties zien steeds vaker een nieuwe doelgroep aankloppen: economisch daklozen. Dat zijn mensen die geen huis hebben, maar niet omdat ze het niet kunnen betalen, het lukt ze gewoon niet om een huis te vinden. Gemeenten zien hen daarom als zelfredzaam. Onterecht, vindt hulporganisatie De Regenbooggroep, die met Karin Peters van de Universiteit Wageningen oplossingen zocht om economisch daklozen te helpen. Er is onder meer een spreekuur voor hen ingesteld.

NOS Radio 1 Journaal, 10 maart 2022

****De Binnenvest: ook bij decentraliseren opvang blijft centrale zorgaanbieder nodig**

Ook al moeten vanaf 2023 gemeenten zelf voor hun daklozen zorgen, toch blijft het handig een centrale zorgaanbieder te hebben, volgens de Cliëntenraad van De Binnenvest. De 13 gemeenten in Holland Rijnland willen echter zelf zorg leveren. Dat zal niet in alle gevallen lukken volgens de Cliëntenraad. Bovendien is het efficiënter om één (hoofd)aanbieder te hebben of een zorgcoöperatie waarin gemeenten samenwerken. De Cliëntenraad beveelt daarvoor De Binnenvest aan.

Leidsch Dagblad 13 april 2022

****In 2024 voldoende huurwoningen**

Het aantal sociale huurwoningen in Leiden is vanaf 2024 groter dan de behoefte daaraan, blijkt uit de 'Rapportage Woningbouwmonitor'. De gemeente wil van 2017-2030 zo'n 8500 nieuwe woningen bouwen en blijkt goed op koers te liggen. Verwacht wordt dat er in 2024 al 2450 sociale huurwoningen bijgebouwd zijn. Het is de vraag of de plannen echt gerealiseerd zullen worden.

Leidsch Dagblad, 3 mei 2022

****22 Leidse daklozenplekken voor Rijnstreekgemeenten**

Nu worden de daklozen uit Alphen aan de Rijn, Kaag en Braassem en Nieuwkoop nog opgevangen bij De Binnenvest in Leiden. Vanaf januari 2023 moeten gemeenten zelf voor opvang zorgen. Wellicht wordt de opvang door De Binnenvest verlengd; eventuele andere gegadigden worden verzocht zich deze zomer te melden. Het is de bedoeling dat van 2023 tot 2029 22 opvangplekken voor daklozen uit de genoemde gemeenten gereserveerd worden. Dat zou voldoende moeten zijn, maar De Binnenvest zegt zo nodig flexibel te kunnen opereren: 'wij sturen nooit iemand weg die dakloos is en recht heeft op opvang'.

Leidsch Dagblad, 17 mei 2022

****De vrijblijvendheid is eraf**

Tienduizenden kwetsbare woningzoekenden redden het niet als gemeenten hen aan hun lot overlaten. Minister Hugo de Jonge wil gemeenten daarom verplichten zich in te spannen om hen onderdak te brengen. Een omslag in het woonbeleid. 'De vrijblijvendheid is eraf'.

Trouw, 12 mei 2022

****Berichten op de Facebookpagina van Straatpastoraat Leiden**

Straatpastor Femke Post doet op de Facebookpagina van de Stichting Straatpastoraat Leiden regelmatig verslag van bijzondere activiteiten. Ook kondigt zij vieringen en activiteiten daarop aan.

Facebook Straatpastoraat Leiden

****Een nieuwe opvangplek voor dakloze jongeren**

De gemeente, jeugdhulporganisatie Cardea en stichting De Binnenvest openen op korte termijn een opvangplek voor dak- en thuisloze jongeren (16-27) in de stad. Wethouder Terpstra kan nog niet zeggen waar dat zal zijn. Eerst wil hij de buurt informeren. Bovendien veranderen de regels voor opvang in 2023. Voor de opvang van jongeren, gescheiden van de volwassen dak- en thuislozen, is een goede triage belangrijk, voor passende hulp. Een programmamanager wordt hiervoor aangesteld.

Leidsch Dagblad, 5 juli 2022

****Daklozen hebben sneller briefadres nodig**

Ook als je dakloos bent, moet je post kunnen ontvangen. Daarom is een briefadres bittere noodzaak. Soms duurt het weken voordat een dakloze via de gemeente een briefadres krijgt. Dat kan niet, vinden ervaringsdeskundigen. Een jongerenpanel gaat in gesprek met de staatssecretarissen Van Ooijen en Van Huffelen.

NOS Radio 1 Journaal, 11 juli 2022

****Dakloze jongeren bedelen online**

In steeds meer steden geldt een bedelverbod. Wel of geen geld geven aan bedelaars is een discussie die al jaren gevoerd wordt. Maar daar heeft de jonge generatie daklozen een oplossing voor bedacht. Bedelen via een livestream op social media of een Tikkie op Facebook.

NOS Radio 1 Journaal 15 juli 2022

****Niet genoeg plaatsen voor dakloze jongeren**

Dat meldt de NOS, na opvragen van cijfers bij opvangcentra in het land. Er is een toenemende vraag naar opvangplekken en niet altijd een plek beschikbaar. Wellicht speelde de pandemie een rol. Mensen bleven veel thuis, wat de kans op escalerende situaties deed groeien.

NOS, 24 augustus 2022 en Trouw, 15 augustus 2022

****Brancheorganisatie daklozenopvang: 'wij zijn niet de juiste plek voor thuisloze jongeren'**

Elke dag moeten duizenden jongeren op zoek naar een slaapplek. Hoewel hun aantal de laatste jaren daalde zijn er nog altijd zo'n 6000 jongeren (18-27) die geen onderkomen hebben. Ze blijven vaak onder de radar en slapen op de bank bij kennissen. De meest schrijnende gevallen kloppen tenslotte aan bij de daklozenopvang, maar tussen mensen met zware problemen horen ze vaak niet thuis. Gelukkig wordt iemand die een jongere in huis neemt vanaf volgend jaar pas gekort wanneer de jongere 27 wordt. (was 21). Ook het wegvallen van hulp als je 18 wordt en de lage uitkering voor jongeren (€ 250 per maand) leidt ertoe dat ze geen toekomst op kunnen bouwen. Zij komen later vaak in de daklozenopvang terecht.

Trouw, 16 augustus 2022

****Daklozenkantoor biedt een werkplek, hulp bij de administratie of gewoon een praatje**

Amsterdam heeft sinds kort een daklozenkantoor, waar mensen kunnen internetten, hun administratie kunnen doen en advies vragen. Het kantoor is een initiatief van drie organisaties, die geen hulp verlenen, maar met mensen kijken wat iemand nodig heeft om zijn problemen op te lossen. Ook voor een praatje staat de deur altijd open.

Trouw, 17 september 2022

****Nieuw, groter sociaal pension**

Het sociaal pension in Leiden verhuist over een paar jaar naar een nieuwe gebouw met meer kamers op de plek van het Belastingkantoor. In het huidige gebouw wonen 28 mensen met zware problematiek. De 24-uurs begeleiding is in handen van De Binnenvest. De gemeente is niet bang voor overlast, omdat het pension in dezelfde buurt blijft, waar omwonenden al aan de daklozen gewend zijn. Buurtbewoners hebben wel hun zorgen geuit. De gemeente gaat die klachten aanpakken en er komt een klankbordgroep om te bekijken hoe de huidige plannen voor het nieuwe sociaal pension verbeterd kunnen worden, bijvoorbeeld een ruimte waar bewoners binnen drugs mogen gebruiken in plaats van op straat.

****Angst dat groeiend aantal daklozen verzandt in bureaucratie**

Er zijn grote zorgen dat door de inflatie meer mensen op straat komen te staan. De kosten van voedsel en energie rijzen de pan uit... En mensen die jarenlang op het minimum leven vallen gauw over het randje. Het aantal daklozen leek te stabiliseren, maar arbeidsmigranten, mensen boven de 65, vrouwen in de opvang en jongeren die ergens op de bank slapen, zijn daarbij niet meegeteld.

Onderdeel van het Actieplan is het afbouwen van de opvanglocaties, maar dan moeten er wel woningen komen. Een ambitieus, maar toch noodzakelijk plan, zegt staatssecretaris van Ooijen. *NOS Radio 1, 12 oktober 2022*

****Den Haag verwacht toename daklozen en breidt winteropvang uit**

Omdat de gemeente Den Haag een toename verwacht, vooral van arbeidsmigranten uit Oost-Europa, regelt ze deze winter 120 extra bedden voor dak- en thuislozen. Zij kunnen er van 1 november tot 1 april terecht, ongeacht de weersomstandigheden. Veel arbeidsmigranten in het Westland worden ontslagen wegens de sterk gestegen energieprijzen en verliezen hun huisvesting. Zij betalen vaak € 150 per week voor een matras in een brandgevaarlijk gebouw. *Trouw, 14 oktober 2022*

****Amsterdam en Utrecht roepen na zorgelijke toename van daklozen op tot ingrijpen**

Twee wethouders roepen in een brief het kabinet op om maatregelen te nemen. Door alle prijsstijgingen en de woningcrisis zien ze steeds meer mensen op straat slapen. En dat aantal zal toenemen: alle seinen staan op rood! Ook het aantal economische daklozen dat aanklopt om hulp neemt toe. Met de 65 miljoen die het kabinet vrijmaakt in het Actieplan moet maatwerk verricht worden. Dus woningen en preventie en goede begeleiding in plaats van meer opvanglocaties. *NOS en Nu.nl, 14 oktober 2022*

****Veel overlast rond Monuta-pand**

Sinds augustus staat het Leidse Monuta-pand leeg, helemaal dichtgespijkerd. Toch komen er bezoekers binnen. Zij geven veel overlast voor de buurt, die wil dat het pand gesloopt wordt. Eind oktober trof de politie er een dode man aan, waarschijnlijk om het leven gekomen door drugsgebruik. *Leidsch Dagblad 25 oktober 2022*

****Leger des Heils ziet 'schrikbarend' veel nieuwe daklozen, grootste toename onder jongeren**

Onderzoek laat zien dat het aantal daklozen in een jaar tijd met bijna een kwart is gegroeid; jongeren met 50 procent. Het daadwerkelijke cijfer zal waarschijnlijk hoger liggen. Plekken in de jongeren-opvang zijn schaars en blijven lang bezet. In de grote steden moeten ze ruim 13 maanden wachten op woonruimte. Dat jongeren zijn aangewezen op een tijdelijk verblijf in de opvang wijt het Leger des Heils aan de abrupte knip tussen jeugdzorg en volwassenenhulp. Na hun 18de vallen veel jongeren in een gat. Dat komt ook door de lage gemeentelijke uitkering. Ook bij de soepbus wordt het steeds drukker. Door de inflatie moeten veel mensen, waaronder veel arbeidsmigranten, een beroep doen op laagdrempelige hulp. *NU.nl en Trouw, 29 november 2022*

****Dakloosheid in 2030 opgelost met 'fundamenteel andere kijk'.**

Het kabinet streeft ernaar om per 2030 dakloosheid te beëindigen en 'iedereen een thuis' te bieden. Er zijn in het Nationaal Actieplan Dakloosheid afspraken gemaakt over geld, zorg, woningen, hulp en begeleiding en allerlei bestuurlijke kwesties. 'In vrijwel alle gevallen kan dakloosheid worden voorkomen' zegt staatssecretaris Van Ooijen (VWS). In het plan staan tientallen stappen en doelstellingen, die er onder andere op zijn gericht om te zorgen dat mensen genoeg geld hebben om van te leven. Het aantal mensen in armoede moet in 2030 gehalveerd zijn. Preventie en aandacht voor psychische en sociale problemen spelen een belangrijke rol. *Leidsch Dagblad, 2 december 2022*

****Daklozen moeten snel een eigen woning krijgen**

Nu verblijven daklozen maandenlang op een slaapzaal in een grootschalige opvang: de staatssecretaris wil landelijk gaan werken volgens het principe 'wonen eerst'. In gemeenten waar met dit principe gewerkt wordt, worden goede resultaten geboekt. In Den Bosch kan zelfs één nachtopvang gesloten worden. De aanpak wordt echter bemoeilijkt door het grote tekort aan woningen.

Het kabinet trekt € 65 miljoen uit voor de nationale aanpak. Maar of het haalbaar is? *Trouw, 6 december 2022*

****Sjaals en handschoenen gezocht voor kerstdiner**

Straatpastoraat Leiden en M25Leiden zijn op zoek naar sjaals en handschoenen. De twee organisaties verzorgen ieder jaar een kerstdiner. Na afloop van de maaltijd worden de sjaals en handschoenen onder de bezoekers uitgedeeld. 'Het kerstdiner is bedoeld voor iedereen die zich uitgenodigd voelt om aanwezig te zijn', zegt Femke Post van het Straatpastoraat. 'De mensen die buiten slapen, in de daklozenopvang verblijven, of inloophuizen bezoeken en mensen met wie het Straatpastoraat contact heeft, worden actief uitgenodigd. Maar iedereen is welkom. Sjaals en handschoenen kunnen mensen goed gebruiken in deze tijd van het jaar. Ze hoeven niet nieuw te zijn, tweedehands is ook goed. Vraag je hierbij af, of het kledingstuk in zo'n staat is dat je het zelf nog zou dragen om te achterhalen of het kledingstuk geschikt is om door iemand anders gedragen te worden.'

NU.nl, 7 december 2022

Fondsenwerving

Ook in 2022 hebben we voor de financiering van het werk een aanvraag gedaan bij een drietal grote fondsen, die ons ook al eerder steunden: de Vogelgezag Foundation, de Stichting Rotterdam en de Fred Foundation. In de vieringen van de Protestantse gemeente Leiden werd op 6 maart 2022 gecollecteerd voor het Leidse Straatpastoraat. Ook diaconieën, kerken en particulieren uit Leiden en de regio steunen het werk regelmatig met giften.

Bestuur

Bert Verweij (voorzitter)
Henriëtte van den Broek (secretaris)
Ber Langezaal (penningmeester)
Niels Bakker (lid vanaf 2 november 2021)

Postadres:
Diaconaal Centrum De Bakkerij,
Oude Rijn 44b, 2312 HG Leiden

E: secre@straatpastoraatleiden.nl

Bankrekeningnummer:
IBAN: NL 21 TRIO 0390.4908.14

Het bestuur vergaderde drie keer in 2022.

Straatpastor Femke Post

Werkplek en uitvalsbasis:
Diaconaal Centrum De Bakkerij
Oude Rijn 44b
2312 HG Leiden

maandag, donderdag en vrijdagmorgen

M: 06-28109931

E: pastor@straatpastoraatleiden.nl

W: www.straatpastoraatleiden.nl

Penningmeester Ber Langezaal kreeg op 26 april 2022 een Koninklijke Onderscheiding: hij werd, onder meer voor zijn werk voor het Leidse Straatpastoraat, benoemd tot Lid in de Orde van Oranje Nassau.

Het werk van de Stichting Straatpastoraat Leiden werd in 2022 mogelijk gemaakt door kerken, particulieren en onderstaande fondsen:

VOGELGEZANG
FOUNDATION

STICHTING
ROTTERDAM

FOUNDATION®

**Bijlage 1, Interview met Femke Post in
Leidsch Dagblad zaterdag 13 augustus
2022**

Femke Post is straatpastor in Leiden: 'Als ik veroordeel, verlies ik mijn doelgroep'

Annalaura Molducci

Femke Post is heel blij dat ze op 23-jarige leeftijd de kans kreeg om straatpastor in Leiden te worden. „Ik ben nog lang niet uitgekeken op dit werk.”

„Het is straatpastor met één o”, zegt ze meteen. „Dus geen straatpastoor”. Femke Post is een jonge vrouw met een vrolijke blik. Geen zendeling, wel een luisteraar. Iemand die hulp biedt door te luisteren en er te zijn voor de dak- en thuislozen die kampen met een verslaving of met psychische problemen.

Foto Taco van der Eb, uitsnede van de foto

Lang geleden

„In november 2018 ben ik straatpastor geworden. Dat voelt alweer zo lang geleden, het is nu alweer halverwege 2022. Het is niet zo dat ik altijd al straatpastor wilde worden. Heel toevallig kwam ik ermee in aanraking toen ik een bachelor humanistiek deed en daarna verder ging om een hbo master te halen. Ik ben eerst vrijwilligerswerk gaan doen in Den Haag. Ik mocht daar een vrijdagviering meemaken en bleef toen hangen voor de maaltijd met 120 mensen. Met zo'n viering maak je contact met de mensen. Ik vond het zo leuk dat ik daar ook mijn stage heb gelopen. Vervolgens kwam er een vacature in Leiden voorbij en daar heb ik op gesolliciteerd. Ik dacht: dan kan ik een beetje ervaring opdoen met solliciteren, maar dezelfde avond van het gesprek kreeg ik een belletje dat ik was aangenomen. Ze vonden het leuk om een jong iemand aan te nemen, want de vorige straatpastor ging met pensioen. Het moeilijke was alleen dat ik me ook net had aangemeld voor een tweede studie. Dat was best zwaar allemaal natuurlijk. Ik ging 22 uur werken, op dinsdag, woensdag en donderdag en deed er ook nog eens twee studies bij.”

In de war?

„Ik was blij dat ik die baan had en die studies deed ik er bij. Achteraf was dat natuurlijk veel te veel. Ik ben nu herstellende van een burn-out. Ik werk volledig en ik kan de psychische druk van het werk weer goed aan. Maar het is daarvoor best pittig geweest. In maart 2020 studeerde ik af en had ik mijn eindgesprek via Teams vanwege de coronamaatregelen. Toen ik mijn burn-out kreeg, stortte alles in. Het licht ging letterlijk uit. Ik had geen opleiding en geen werk. Het was heel bizar. Alles was te veel. Als ik 's avonds een pastaschotel wilde maken kon ik niet eens bedenken wat ik daar aan boodschappen voor nodig had. Ik lag veel te slapen, tv kijken ging niet want dat waren te veel prikkels. Daarna ben ik mijn boekenkast gaan lezen. Ook heb ik veel gewandeld. Mijn man zag het allang aankomen. Hij zorgde al voor mij voordat ik zorg nodig had. Gelukkig heb ik een heel

goede werkgever die rekening met mijn ziekte hield. Ik begon na een maand of zes weer met twee uur per dag werken en zo heb ik dat langzaam weer opgebouwd.”

„Ik ben doctorandus, maar dat zet ik niet op een kaartje of zo. Er zijn zoveel mensen die een universitaire studie hebben gedaan. Kijk als ik nou doctor of professor was dan zou ik het misschien wel doen. Ik ben natuurlijk wel blij dat het mij gelukt is om af te studeren maar ik loop daar niet mee te koop.”

Gezin

„Je kunt het misschien wel aan mij horen, ik ben opgegroeid in Limburg, in Merkelbeek, een dorp met vijftienhonderd mensen. Het is in het smalle puntje van Limburg. Ik ben enig kind. Mijn moeder is thuisgebleven tot mijn negende jaar. Mijn vader was voorman bij een schoonmaakbedrijf en draaide veel vroege diensten. Hij kwam om twee uur thuis en sliep dan een paar uurtjes en dan was hij er 's avonds ook weer bij. Ik had een leuke jeugd en woonde in een fijn huis. Mijn vader heeft met een schepje een zwembad uitgegraven in de tuin. Mijn ouders deden alles om mij vrolijk te maken. Ze kenden elkaar uit het dorp, waren 15 en 16 toen ze verkering kregen. Mijn vriend en nu mijn man komt niet uit het dorp, hem heb ik daar wel op een feestje leren kennen. Ik was 18 en hij was 21 jaar. We zijn daar ook niet blijven hangen maar voor werk en studie naar de Randstad verhuisd. Ik had niet veel vrienden. Waarom weet ik niet, ik had moeite met het sluiten van vriendschappen. Toen mijn vriend en ik elkaar drie weken kenden, ben ik naar de Verenigde Staten gegaan voor een jaar High School. Ik wilde dat al sinds mijn veertiende, maar dat is best duur en dat zagen mijn ouders niet zitten. Toen heb ik alle baantjes die ik kon krijgen genomen en ben daarvoor gaan sparen. Ik ging naar Minnesota waar ik in een christelijk gezin terechtkwam dat ook twee schoolgaande dochters had. Het was heel anders dan ik had gedacht. Ik zat op een christelijke privéschool, er was geen voetbalteam en er waren geen cheerleaders, maar het was wel heel leuk en ik heb het erg naar mijn zin gehad. Mijn ouders vonden het heel stoer, ze stuurden me maandelijks wel

zakgeld op. En ze hoopten dat ik niet verliefd zou worden op een Amerikaan en dat is niet gebeurd. Toen ik thuis kwam, was het heel gek. Ik was eigenlijk in één jaar erg zelfstandig en volwassen geworden en ik had iets van de wereld gezien. Ik ben weer even terug geweest bij mijn ouders maar dat was maar kort. Daarna ben ik naar Utrecht gegaan. Studentenverenigingen waren niets voor mij, ik hou niet van ontgroening en ik vroeg me ook af wat zo'n vereniging mij te bieden had. Ik ben uiteindelijk in Gouda in een studentenhuus beland.”

Werk

„Mijn man werkt bij een megatronisch bedrijf en zit in de computers. Ze bouwen daar bijvoorbeeld op aanvraag een volledig *gesensored* schip dat de wal niet raakt of stopt als het een eendje tegen komt. Hij is geen nerd maar sociaal heel goed juist. Hij houdt wel van allerlei nieuwe snufjes. Ons huis zit daar vol mee. Hij heeft voor mij een app geïnstalleerd, waarin ik kan zien wanneer de wasmachine en de droger klaar zijn en waarmee je het licht en de temperatuur in huis kunt regelen. Hij kan zoveel. We willen nu een kippenhok maar hij vindt niets dat aan zijn wensen voldoet dus dat gaat hij dan zelf tekenen en maken. Hij moest wel even slikken toen ik zei dat ik straatpastor wilde worden. Ik ben niet heel religieus opgevoed, bij ons op het dorp was een katholieke kerk, voetbalvereniging en school en ik ging wel eens naar de kerk maar niet elke week. Het straatpastoraat gaat uit van de presentietheorie. Je moet aanwezig zijn in de leefwereld van de dak- en thuislozen, laagdrempelig contact zoeken en het contact rustig opbouwen. De mate waarin dat gebeurt, wordt bepaald door de mensen uit de groep. Soms kom ik een hele dag niemand tegen en soms heb ik het heel druk.”

Praten en langs gaan

„Ik werk dinsdag, woensdag en donderdag. Mijn dag bestaat uit praten en bij mensen langs gaan. Zo ben ik vandaag eens begonnen bij het station. Dan zit ik op de blokken en ga ik op zoek naar mensen uit de doelgroep. Ik observeer eerst en dan knoop ik een praatje

aan. Zo zag ik een man die allemaal peuken opraapte om daar sjekkies van te maken. We hebben een gesprek gehad, ik begreep daaruit dat hij een woning had en vervolgens hebben we het nog even over zijn gezondheid gehad, en toen bedankte hij mij voor het leuke gesprek.

Mijn doelgroep zijn de dak- en thuislozen en de mensen met psychische problemen die bijvoorbeeld bij het inloophuis Lumen aan de Hooigracht komen. Het gaat erom dat ik aanwezig ben. Soms gaan we praten en een andere keer speel ik een potje Rummikub. Ik ga altijd rond etenstijd naar de nachtopvang en dan eet ik mee. Dan kom ik met mijn bordje aanzetten en dan vraag ik of ik mag aanschuiven. Soms word ik weggestuurd. Met een man die ik nu al bijna vier jaar ken, heb ik inmiddels een bijzondere band opgebouwd.

Hij is ernstig ziek, heeft kanker en het is uitgezaaid naar zijn hersenen. Hij heeft mij toevertrouwd dat hij in zijn leven altijd het liefste 'huisje, boompje, beestje' wilde maar dat het nooit is gelukt. Met zijn familie heeft hij geen contact. De kans bestaat dat hij nog steeds een lieve vrouw tegenkomt dus daar probeer ik dan op aan te sluiten. Ik probeer die levenslust die hij heeft er weer een beetje uit te halen, maar ik ben geen hulpverlener. Ik sta naast mensen en ben geen psycholoog."

„Toen ik net met dit werk begon, had ik alleen werkervaring opgedaan in Den Haag. Daar had ik wel veel geleerd, omdat ik met drie straatpastors werkte. Ik weet nog goed dat er een keer een gevecht uitbrak in de dagopvang bij een tafel achter mij. Ik schrok en verstijfde. Er liep daar geen beveiliging rond, alleen een straatpastor van nog geen 1 meter 65, maar die man kreeg iedereen rustig. Hij legde een hand op de schouder van de man die ruzie had en nam hem gewoon mee naar buiten. Even de frisse lucht in, de ruziezoekers uit elkaar halen en dat werkte. Hij hoefde zijn stem niet te verheffen. Trouwens: dat werkt vaak juist contraproductief."

Uitdagend

„Dit werk is zeer uitdagend. Ik heb vandaag ook een afspraak met iemand met psychische problemen en trauma's die thuis woont. Hij is vanaf zijn studententijd door meerdere

mannen misbruikt en is daar nooit meer uitgekomen. Ik hoor zijn verhalen en ik vind dat heel erg voor hem, maar ik kan hem niet redden. Dat is heel verdrietig. Ik heb ook contact met een meneer die ik al 3,5 jaar ken. Hij woonde in de daklozenopvang, ik zag hem iedere donderdagavond. Sinds hij een huis heeft, belt hij mij iedere woensdag. Hij heeft al twee keer in het ziekenhuis gelegen en daar bezoek ik hem ook, want we onderhouden het contact. Ik had laatst ook contact met een drugsverslaafde man van begin twintig, die zijn kind niet meer mag zien omdat hij drugs gebruikt. Dat vindt hij zo pijnlijk dat hij drugs gebruikt om de pijn niet te voelen. Ik luister naar hem en heb contact met hem. Wie ben ik dan om hem te zeggen dat hij niet moet gebruiken? Dat werkt niet zo, helaas. En dat zou ik ook arrogant vinden."

Hoogopgeleid

„Ik ben hoogopgeleid en kwam zo uit mijn witte bubbel tussen deze groep mensen. Ik heb geleerd dat er zoveel meer onrecht en pijn in de wereld is. De samenleving is best hard en we zijn niet zo heel lief voor elkaar. Mensen kunnen zeggen: 'ga toch werken' maar dat lukt niet iedereen. Er zijn er ook die wel gewoon werken maar nog niet kunnen rondkomen en geen huis kunnen krijgen. Of denk eens aan mensen die gaan scheiden. Als ik ga scheiden, heb ik met mijn 22 uur werken per week ook niet zomaar een huis. Het kan zomaar mis gaan in je leven. Neem een verslaving, je gebruikt niet voor niets zoveel drugs dat je niets meer voelt. Daar zit vaak een hele wereld achter aan trauma's. Die kan ik helaas ook niet oplossen."

„Toen ik net aan de slag ging als straatpastor had ik met kerst dienst. Ik keek constant of ik nodig was. Mijn mentor zei toen tegen me: we zijn geen hartchirurg hè? En zo is het ook, ik ben ook geen zendeling. Ik zal nooit veroordelen, wel oordelen, dat doen we allemaal. Als ik zou gaan veroordelen dan ben ik zo mijn doelgroep kwijt. Wat ook heel belangrijk is, is dat we een vertrouwensband hebben. Alles blijft in vertrouwen, dat weten de mensen inmiddels en dat wordt gewaardeerd. Het grootste compliment dat ik kreeg, is dat iets aan mij wel kan worden

verteld. Dat vertrouwen zal ik nooit beschamen.”

Moord

„Als iemand tegen mij zegt dat hij of zij een moord gaat plegen, wordt het anders. Ik handel als het leven van iemand gevaar loopt, maar dat heb ik nog niet meegemaakt. Soms hangt er iemand aan je die vindt dat hij of zij niet genoeg aandacht krijgt. Dat begrijp ik want ik werk ook maar 22 uur.”

„Ik wil dit werk nog heel lang doen. Ik ben zeker niet cynisch. De meeste mensen deugen in mijn ogen, alleen zit het leven soms niet mee. Met de meesten krijg ik wel contact, met twintig procent niet. Ze willen gehoord worden. Neem die schreeuwende mevrouw die altijd bij het station zit, met haar is het me nog niet gelukt. Ze had een petje op met allemaal kleurtjes en daar zei ik wat van. Maar ze leek me niet echt op te merken want ze zat in haar eigen wereld.

„Een keer ben ik bedreigd, toen stond er iemand tegenover me die heel erg boos was. Wat ik had verwacht, gebeurde ook. Andere daklozen namen mij in bescherming. Daarom ben ik nooit bang, want ik wist dat dit zou gebeuren.”

Bijlage 2, Interview met Femke Post en Carijn Westeneng in Leidsch Dagblad zaterdag 21 december 2022

Kerstmaaltijd Lekker weer samen Chinees eten in de Marekerk

Annalaura Molducci

Foto Hielco Kuipers

Zo'n tweehonderd Leidenaars schoven woensdag aan in de Marekerk voor de traditionele gratis kerstmaaltijd. Om kwart voor zes werd de maaltijd uitgeserveerd die ook dit jaar is gemaakt door restaurant Woo Ping uit Leiden.

Er was ook muziek van de Straatklinkers.

Het was de eerste keer na twee jaren van corona dat er weer een echte maaltijd was in de kerk, zegt straatpastor Femke Post die met Carijn Westeneng van M25 van diaconaal centrum De Bakkerij in de organisatie zit. Ze hebben het vlak voor de aanvang erg druk en verheugen zich op het diner.

Vorig jaar werd er een maaltijd opgehaald, het jaar daarvoor was het vanwege de coronaregels nog een probleem of er überhaupt wel een maaltijd uitgeserveerd mocht worden. Maar na overleg met de wijkagent kon dat toch, herinnert Post zich. „Daarom zijn we zo blij dat het nu weer kan.”

Behalve de kerstmaaltijd voor de dak- en thuislozen en andere Leidenaars die vinden dat ze in aanmerking komen voor een gratis warme hap was er een kerstpakket met een bon voor de supermarkt Dirk van den Broek en kon iedereen een muts, sjaal en verzorgingsproduct uitzoeken.